

- Agencija Marica Eva Mavrič s.p.
Šmartno 33, 5211 Kojsko
t: +386 5 992 79 45 m: +386 31 341 693
www.agencija-marica.si info@agencija-marica.si

VODENI OGLEDI SREDNJEVEŠKE VASICE ŠMARTNO

Starodavna vasica skriva za svojimi zidovi zgodbe preteklih **Beneško – Habsburških vojn iz 16. in 17. st.**, ko je bila vasica obdana z neuničljivim obzidjem in sedmimi stolpi. Nekatere gradnje izvirajo iz začetka prejšnjega tisočletja, medtem ko dva stolpa pričata o tem, da so bili njihovi prvi graditelji **Rimljani**.

Z lokalnim vodnikom se bomo sprehodili po ozkih šmartenskih »gasah«, kakor jim pravijo domačini ter prisluhnili zgodbam iz preteklih časov. Ogladali si bomo **severni trg** in spoznali posebnosti Šmartenske arhitekture: gank z zunanjimi stopnišči, široke napušče, okrasne dimnike, ki so bili ponos vsakega Šmartenca, mostovže, spahnjenco ali žbatafur, itd.

Vstopili bomo v **cerkev sv. Martina** z gibelinastim zvonikom, ki po svoji velikosti povsem prekaša ostale stavbe v vasi. Notranjščino je leta 1960 poslikal slikar **Tone Kralj**. Spoznali bomo zgodbo najbolj priljubljenega svetnika vse od srednjega veka do danes, ki je tudi zaščitnik vina in pivcev. Po želji si bomo ogledali **Hišo kulture** z galerijo, kjer razstavlja številni domači in tuji avtorji (za doplačilo).

Nova pridobitev vasi je posodobljena etnološka zbirka v muzeju »**Briška hiša**«, kjer je predstavljena bivalna kultura Brd. V nadstropju je razstava razvoja briške hiše od prazgodovine do danes s filmskim prikazom Brd ter življenja v Brdih v polovici 20. stoletja. V kleti je prikazana tradicionalna vinska klet, v pritličju pa je v ambientu tipične briške kuhinje **trgovinica s keramičnimi izdelki** ter **dobrotami iz briške kuhinje**.

Na **južnem trgu** bomo spoznali, kaj je »brjar« in si ogledali naselje iz zunanje strani južnega obzidja, ki kaže prvotne zasnove starodavne rimske utrdbe. Prisluhnili bomo zgodbam vihravih Uskokov, ki so na tem obzidju branili ozemlje in o Leonardo Da Vincijevem načrtu obrambe proti Turkom. Začutili bomo utrip, ko so se na trgu zbirali vaščani in opravljali sezonska dela: penčanje in sušenje čjšp (sliv), fig, zlaganje »črjšnj« ter se pomerili v balinanju in drugih zabavnih igrah. Spoznali bomo, zakaj so Šmartenci na vhodna vrata obesili venček in kateri so najpomembnejši vaški prazniki in običaji.

Po želji se bomo ustavili v trgovinici **Nona Luisa**, ki je hkrati delavnica domače naravne kozmetike iz oljčnega olja in domov odnesli dišeč spominek iz Goriških Brd.

CENIK VODENIH OGLEDOV:

Voden ogled z lokalnim vodnikom:

- 2,50 EUR / os (minimalno 15 oseb)

Voden ogled z lokalnim vodnikom s kozarcem briškega vina, kruh, sir:

- 5,00 EUR / os (minimalno 15 oseb)

- Agencija Marica Eva Mavrič s.p.
Šmartno 33, 5211 Kojsko
t: +386 5 992 79 45 m: +386 31 341 693
www.agencija-marica.si info@agencija-marica.si

Voden ogled z lokalnim vodnikom, domač narezek in kozarec buteljčnega vina:

- 12,00 EUR / os (minimalno 15 oseb)

Voden ogled z lokalnim vodnikom, domač narezek, degustacija 3 vin:

- 16,00 EUR / os (minimalno 15 oseb)

Cena velja za skupine **najmanj z 15 oseb** oz. po dogovoru.

Rezervacije na tel. št. **+386 (0) 31 341 693** oz. **info@agencija-marica.si**